

LIKUTÉ SZICHOT

לקוטי שיחות

A LUBAVICSI REBBE,
MENÁCHEM M. SCHNEERSON

beszédeinek gyűjteménye

31. szám

Pinchász

Próba kiadás

Chábád Lubavics Nevelési és Oktatási Egyesület

2018

5778

Fordította
Kovács Jichak rabbinövendék
Köves Slomó rabbi

Lektorálta
Oberlander Báruch rabbi
Köves Slomó rabbi

© Chábád Lubavics Egyesület
2018

Kiadó: Chábád Lubavics Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület
1052 Budapest, Károly krt. 20.
Telefon/fax: (36 1) 267-5746
info@zsido.com
www.zsido.com

ISBN 978-963-7533-57-0

Megjegyzés

A főszövegben a szögletes zárójellel jelölt vagy a kisebb betűvel szedett szöveg a fordító kiegészítése.

A számmal jelölt lábjegyzetek az eredeti jiddis kiadás tükröfordításai, a betűvel jelöltek az angol fordításokban lévő lábjegyzetek, illetve a magyar fordítók és lektorok kiegészítései.

Pinchász

A cselekvés és az egyéni küldetés felelőssége

I.

Az egyéni küldetés felelőssége

Pinchász, az egyetlen, aki felismerte...

1. Hetiszakaszunkban, a *Pinchász*ban olvassuk az előző szakaszunk végén megkezdett történetnek a folytatását, amikor is Zimri, Simon törzsének prominense nyilvánosan fajtalankodott egy midjanita nővel, Pinchasz pedig a cselekvést magához ragadva, önbíráskodva végzett mindkettőjükkel.

Zimri esete Mózes és Áron, valamint Áron fiainak és a véneknek szeme láttára történt,¹ s mégis mindahányan bizonytalanok voltak, hogy mitévők legyenek. Pinchász viszont meghallotta a cselekvés hívó szavát. Annak ellenére, hogy ő volt közülük a legfiatalabb.² Ez a Talmudnak azon elbeszéléséből is következik, amelyben azt veszi sorra, hogy Mózes hogyan tanította a Tóra egyes törvényeit: először Áronnak, majd Áron két fiának, Elázárnak és Itámárnak, aztán a hetven bölcsnek, és végül az egész népnek.³ Ebből világosan kiderül, hogy Pinchász is a nép többi részével együtt tanulta a Tórának azon törvényét Mózesről, miszerint vannak olyan szélsőséges esetek, amikor az erkölcstelenség megállítása érdekében elkerülhetetlen, az önbíráskodás,

és „a zelótáknak kell támadniuk ilyenkor”. Pinchász felismerte, hogy Zimri esete ezen törvény hatálya alá tartozik. És ezen felismerés kapcsán mondták neki a többiek: „Az végezze be a törvényt, aki annak betűjét olvassa”.⁴

Mindenkinek meg van a saját küldetése

Ebben egy fontos erkölcsi tanítás rejlik:

Vannak olyan szituációk, amikor a nemzedék nagyjai is tétlenek maradnak, de ez nem mindig jelenti azt, hogy mi is tétlenségre vagyunk kárhozva. Azt se jelenti, hogy ezen csendet felhasználhatjuk okoskodó érvként ahhoz, hogy távol tartsuk magunkat a felelősségtől. Ellenkezőleg: ha tudjuk, hogy módunkban áll tenni is valamit, akkor egyenesen kötelességünk ennek megfelelően cselekedni. Az a tény, hogy egy ilyen helyzetben még nálunk nagyobbak sem tesznek semmit, lehet hogy éppen annak kedvéért történik, hogy „Pinchász a papságra törhessen”.⁵ Más szóval, egy ilyen esemény, éppen hogy különös felelősséget ruházhat ránk: felismerni hogy ez is azon dolgok

^[1] Lásd Rási a 4Mózes 25:6-hoz; *Szánhedrin* 82a.; *Pirké dörábi Eliezer* 47. fejezet (és *uo. Biur háRá-Dál* 24. lábjegyzet).

^[1] Lásd Midrás *Bámidbár rábá* 20:25., és *uo. Pérus MáHáRZáV, vájákám* kezdő szóval. Lásd még *Korbán háédá* a Jeruzsálemi Talmud, *Szánhedrin*

10:2-höz, *mitoch szánhedrin selo* kezdő szavakkal.

³ *Éruvin* 54b.

⁴ *Szánhedrin* 82a. [Rási idézetében a 4Mózes 25:7-hez].

⁵ Midrás *Bámidbár rábá* 20:24. [*Midrás Tánchuma, Bálák* 20.]

közé tartozik, amelyet éppen személy szerint nekünk kell megtisztítani és rendbe tenni, hogy ezen keresztül magunkat is tökéletesítsük.

A fizikai szinten, mindenkinek megvan a maga része, s ennek értelmében „senki sem sértheti a másik megélhetését.”⁶ Ez hasonlóképpen, s magától értetődően még hangsúlyosabban igaz spirituális szinten is: mindenkinek megvan a saját, személyes része és küldetése a Tórából, és a parancsolatok megőrzéséből, amit neki személyesen kell bevégeznie. És amelyről ugyancsak az áll átvitt értelemben, hogy „senki sem sértheti a másik megélhetését”.

(Ezért fogalmazunk úgy fohászunkban, hogy „add meg *saját részünket* szent Tórádban.”⁷ Ez nem csak a Tóra megértésére vonatkozik, hanem a benne rejlő újdonságok felfedezésére is.⁸ A Talmud⁹ meséli ezzel kapcsolatban, hogy Akiva rabbi is, egyszer egy olyan törvényt magyarázatot mondott, amit még Mózes sem ismert.)

⁶ Ahogy a mondás is tartja, „Senki sem érintheti azt, amely felebarátjának lett szánva...”; *Jomá* 38b.

⁷ *Az atyák bölcs tanításai* 5:20. [Lásd a következő lábjegyzetben idézett forrásokat.]

⁸ Chájim Vitál rabbi, *Sáár ruách hákodes*, 1963, Tel aviv-i kiadás, 108b. oldal; *uo. Sáár hágilgulim*, 17. fejezet, valamint *Éc hádáát tov, Jitro a 2Mózes* 20:1-hez (12d. oldal); *Tánjá, Igeret hákodes* 26. fejezet (145a. oldal). Lásd még Jehudá háchászid rabbi, *Széfer chászidim* 530. fejezet, és *uo. Brit olám*.

⁹ *Mönáhot* 29b.

¹⁰ *Chágigá* 15a.

¹¹ Lásd *Tánjá* 37. fejezet eleje, és *uo.* 39. fejezet (53a. oldal), a *Likuté Torá* kontextusában, *Röe* 28d. oldaltól.

¹² *Tárgum Jonatán a 2Mózes* 6:18-hoz; *Jálkut Simoni*, *Pinchász* 771. fejezet; *Zohár* 2:190a. [Lásd még

A saját részünket csakis mi teljesíthetjük
Az pedig, amikor Bölcseink azt a megfogalmazást használják, hogy „ha kiérdemli, saját részét, akkor megkapja felebarátja részét is”¹⁰, nem magára Tórában és parancsolatokban rá vonatkozó részt jelenti, hanem az azért járó (túlvilági) jutalmat. A parancsolatok pedig felülmúlják az értük kapott jutalmat.¹¹ Mindenkinek megvan a maga része, amit csakis ő tud teljesíteni, és ha egy adott dolognak senki nem fog neki, akkor az éppen azért van, mert a miénk az adott feladat.

Pinchász valójában Elijáhu

2. Pinchászról a következő áll: „Pinchász valójában Élijáhu”¹² Ezen állítás megfogalmazásával kapcsolatban azonban felmerül a kézenfekvő kérdés: Pinchász élt korábban, és csak utána Elijáhu? Ennek értelmében pedig az állítás fordítva lenne helyes. Inkább úgy kellene fogalmaznunk, hogy „Élijáhu valójában Pinchász”¹³!?

Zohár 3:215a. (és lásd még *uo.* 124a.); *Jölámdénu* az *Áruch* idézetében, *zeroá* címszóval; Rási a *Bává möciá* 114b-hez, *kohen* kezdő szóval; *ReDáK* az *1Királyok* 17:1-hez és 19:4-hez; valamint *RáLBáG* az *1Királyok* 17:1-hez. Néhány kommentár megjegyzi, hogy a Pinchász név gematriája (héber betűk szerinti számértéke) megegyezik az Élijáhu számértékének a négyszeresével (lásd még *Bráchet* 4b. és *uo. Sááré Zohár*.)

¹³ A *Zohár* 3:215a. úgy fogalmaz, hogy „Élijáhu nem más mint Pinchász.” Általában véve azonban, mindig a „Pinchász nem más mint Élijáhu” kifejezést használjuk, ami viszont a szóban forgó kérdést veti fel; lásd Jozef Káro, *Mágid mésárim*, *Pinchász*; valamint *Chidá*, *Chomát ánoch* az *1Királyok* 17:1-hez, és *Midbár ködémot, álef* kezdő szóval, 27. bekezdés.

Ezt a látszólagos ellentmondást a *Zohár*¹⁴ oldja fel, amely azt tanítja, hogy Élijáhu próféta valójában Pinchász előtt is élt, csak akkori életében még nem egy anya és apa fiaként, nem emberként, hanem angyalként volt jelen. Ezért tartja úgy a mondás: „Pinchász nem más, mint Élijáhu.”¹⁵

Emberfeletti képességek a küldetésünk érdekében

Isten-szolgálatunkra vonatkozólag ennek a magyarázatnak a következő tanulsága: feljebb már taglaltuk, hogy – mások hozzáállására való tekintet nélkül – ha lehetőségünk van tenni valamit egy olyan helyzetben, ahol arra szükség van, akkor cselekednünk kell.

S ha azon kétség gyötörne bennünket, hogy „vajon honnan meríthetnénk erő ehhez?”, akkor fel kell idézzük magunkban: „Pinchász nem más, mint Élijáhu.” Amikor az Örökkévaló olyan helyzetet teremt számunkra, ami a *möszirut nefes* szükségéért kiált, akkor ez esetben az ahhoz szükséges képességekkel is biztosan ellát bennünket,¹⁶ sőt, akár egy emberfeletti reinkarnáció szikrájával is felruház ennek érdekében.

Önfeláldozás a mindennapok szintjén

3. A fentiek korunk ifjúsága minden tagjának szolgál tanításul. Sosem szabad úgy

gondolkodnunk, hogy „majd ő, vagy más valaki megteszi helyettem.” Bármi ami az utunkba kerül, egyben annak a jele, hogy az a mi feladatunk részét képezi. Nekünk van meg hozzá a képességünk, hogy azal megbírkózzunk, s ezt is kell tegyük, egészen a *möszirut nefes* szintjéig.

A Rebbe tanította, hogy a *möszirut nefes* nem kell hogy azt jelentse hogy a tetőre felmászva vetjük le magunkat Isten ments. A *möszirut nefes*nek csendben, észrevétlenül kell megtörténnie, ugyanis, „nem a viharban az Örökkévaló.”¹⁷ A *möszirut nefes*nek a mindennapi életünk valamennyi cselekedetét kell áthatnia, „betömi fülét...és behunyja szemét...”¹⁸. A Tórát illetően ugyanis, szintén jelen kell lennie a *möszirut nefes*nek. Ahelyett tehát, hogy a Tórát vonnánk magunkhoz, nekünk kell magunkat a Tórához vonni. És ha ez irányú szándékunk igaz, és komoly, akkor erőfeszítéseinket is siker fogja koronázni.

A Pinchász által tanúsított *möszirut nefes* példáját követve, a „Pinchász nem más mint Élijáhu” aki a Megváltás hírét fogja bejelenteni¹⁹ hatását fogjuk előidézni. Más szóval, minden jelenlegi Isten-szolgálatunk, a Messiásra való felkészülést hivatott segíteni, hogy világunkat Isten hajlékává alakítsuk.

(5714–1954. *Támuz* 12. *szichájából*)

¹⁴ *Zohár* 1:46b. Lásd ott *Derech emet* 8. lábjegyzet.

¹⁵ *Chomát ánoch és Midbár kódémot* a 13. lábjegyzet idézetében. A *Mágid mésárim* ettől eltérő válasszal szolgál.

¹⁶ Lásd még korábról, *Sávuot* 251. lábjegyzet.

¹⁷ *IKirályok* 19:11.

¹⁸ *Jesájá* 33:15. Lásd *Kuntresz háávodá*, 2. fejezet.

¹⁹ *Tárgum Jonatán* a 2Mózes 6:18-hoz. [Midrás *Pszikta rábáti* 36:4., a *Jesájá* 52:7. kommentárjaként (és lásd még *Máláchi* 3:23.); *Éruvin* 43b.]

II.

Amikor a tűz pusztít, cselekedni kell!**Pinchász történetének tanulságai**

4. Eheti szakaszunkban olvassuk Pinchász történetét, aki zelóta módjára vette magára Isten méltóságának ügyét.

„Egyetlen okítás sem érvényes valamilyen új tanulság következtetése nélkül.”²⁰ Ezt a Szóbeli Tannal kapcsolatban tanítják Bölcseink. Mennyivel inkább mindez az Írott Tan esetében, amelynek akár csak egyetlen betűjéből teljes törvényeket vezetünk le.²¹ Kétségtelen tehát, hogy amikor egy teljes tórai történetről beszélünk, mint amilyen például Pinchász elbeszélése, akkor az feltétlen tanulsággal szolgál.²²

Vannak helyzetek, amikor önállóan kell cselekedni

Mi ennek a történetnek az újító tanítása? Az, hogy vannak esetek, amikor nem a bíróság és jogrendszer, hanem a „Zelóta feladata, hogy megbüntesse a vétkest”²³, de ugyanakkor az is igaz, hogy bár „ez a törvény, de azt mégsem szabad közhírré tenni”²⁴.

Ez azt jelenti, hogy vannak olyan esetek, amikor ha a *bét din*hez folyamodnánk útmutatásért, akkor ők nemleges útmutatással szolgálnának, mert ez a *Sulchán áruch* (zsidó törvény-tár) törvénykezése.²⁵ Ugyanakkor, ugyan ez a

Sulchán Áruch azt is kimondja, hogy a „Zelóta feladata, hogy megbüntesse a vétkest”.

Más szóval, ha az illető nem a *bét din*hez folyamodik, hanem belső sugallatra hagyatkozva kezébe veszi a cselekvést, akkor helyesen fog eljárni. Ennek értelmében pedig cselekedete egybe fog esni az isteni akarattal. (De ennek dacára az is törvény, hogy az ilyen jellegű önbíráskodó eljárást „nem szabad közhírré téve” tanítani.)

„Aki kérdezősködik, olyan, mint aki vért ont”

Persze főszabályként, mindig, mindenben a *bét din*hez kell folyamodnunk. Ha azonban Isten méltóságának ügyéről van szó, akkor az, aki kérdezősködni kezd olyan, mint amikor valaki egy életveszélyes helyzetben bizonytalanodik el, és fordul útmutatásért, és ezzel olyanná lesz, mint aki maga is vért ont.²⁶ Annyira át kellene éreznünk ebben a szituációban a helyzet kritikusságát, hogy magunktól kellene cselekednünk, nem pedig a Bét Dintől tanácsot kérnünk.

Ehhez hasonló módon, amikor az isteni méltóságon esik csorba, nem kezdetünk a *bét din* útmutatására várni. Ilyen helyzetben nem kereshetjük a szí-

²⁰ *Chágigá* 3a.

[²¹] Lásd még *Chágigá* 1:8.; és *Mónácho*t 29b.

[²²] Lásd még *Zohár* 149a-b. és 152a. (a *The Mystical Tradition* idézetében és fordításában, 31. oldaltól).

[²³] *Szánhedrin* 81b-től; *Sulchán áruch*, *Chosen*

mispát 425:4.

[²⁴] *Szánhedrin* 82a; *Sulchán áruch*, uo. 425:4.

[²⁵] Lásd *Encyclopedia Talmudit*, *Háláchá voén morin kén*.

²⁶ Jeruzsálemi Talmud, *Jomá* 8:5. [*Sulchán áruch*, *Orách chájim* 328:2.]

lárd híd biztosítékát, nem konzultálhatunk ezt megelőzően a *bét dinnel*, mivel ilyen esetben minden egyes másodperc számít. Sőt! Még ha tudjuk is előzetesen, hogy a *bét din* úgy döntene, hogy ne tegyünk semmit az ilyen helyzetben, nekünk a „zelóta büntesse meg” elvét kell követnünk. Ebben az esetben ugyanis ez lenne Isten akarata, mivel a „zelóta büntesse meg” a *Sulchán áruchnak* az egyik explicit törvénye.

Ha az egót félretesszük, csak az isteni lélek marad

Ezt az alábbiakon keresztül érthetjük mindezt meg még világosabban:

„Az ember egészen addig nem vétkezik, amíg az ostobaság szelleme belé nem költözik.”²⁷ Az Álder rebbe tanításával összhangban, egy zsidó legegységesebben, veleszületett tulajdonsága, hogy nem akar – és nem is tud – az Isten kötelésétől külön válni.²⁸ Az a tény, hogy időnként mégis állatiasan viselkedik, az „ostobaság szelleméből” fakad, tehát a benne lakozó állatból (az állati ösztön lélekből). Ha tehát cselekedetét szintiszta módon, a zelótasága ösztönözte – „Isten méltóságáért lettem nagyon zelóta...”²⁹ – és nem pedig „saját és családja dicsőségéért”,³⁰ és annyira szívén viseli az ügyet, hogy még csak fel sem merül benne a kérdés, hogy fellépésével nem szegi-e meg a törvényt,

mert saját egóját és számításait teljesen annulálja, akkor nem marad más, mint isteni lelkének szintiszta akarata és cselekvése. A testet és az állati ösztön lelket figyelmen kívül hagyva ugyanis nem marad más, csak az isteni lélek, ami „mindig hűséges marad Istenhez”³¹, és amelyből ilyenkor előtörik az isteni méltóságot védő zelóta. Kétségtelen ugyanis, hogy egészen addig, amíg az állati ösztön-lélek el nem kezd zavarni, az isteni lélek önmagában véve, mindig az isteni szándéknak megfelelő irányba fog haladni.

Pinchász tettének érdeme

Ezek alapján pedig már érthetővé válik, hogy amikor Pinchász kivégezte Zimrit, „megszűnt a járvány csapás.”³² Ezzel több ezer zsidót mentett meg, hogy a legsúlyosabb vétekbe, Báál Peor bálványimádásának a bűnébe süllyedjenek. A Midrás³³ tanítja, hogy Báál Peor vétke, egyike azoknak, amelyek örökké isteni dühöt és haragot gerjesztenek, s ez az isteni harag csak azért nem nyilvánul meg napjainkban, mert Mózes sírhelye évről évre megfékezi az isteni düh kitörését. Ilyen súlyos szavakat, semelyik másik bűnnel kapcsolatban sem találunk. Pinchász pedig ettől a bűntől mentette meg a zsidókat. Ezen cselekedete által pedig kiérdemelte, hogy „íme adom neki békeszövetségemet”,³⁴ hogy „Pinchász nem más, mint Élijáhu,”

²⁷ Szotá 3a.

^[28] Lásd *Tánjá* 24. fejezet; *Széfer hámaámárim* 5710, 115. oldal; a *Széfer hámaámárim* Bati lögáni, 1. kötet taglalásában, 46. oldalon elszórva, valamint 48. oldaltól.

^[29] Élijáhu szavai az *1Királyok* 19:10-ben és 19:14-ben.

^[30] Lásd még *Táanit* 20a.; *Mögilá* 3a.

^[31] *Tánjá*, 24. fejezet.

^[32] *4Mózes* 25:8.

³³ *Toszáfot* idézetében, *Szotá* 14a.; *mipné* kezdő szóval. Lásd még *Pirké dörábi Eliezer* 45. fejezet.

^[34] *4Mózes* 25:12

aki valamennyi *brit milá* (rituális körülméletés) fővendége,³⁵ s aki a Megváltást is hírül fogja vinni.³⁶

Amikor a tűz pusztít, cselekedni kell!

5. A mi időnkben és életünkben is tapasztalunk időnként csapásokat, az Örökkévaló mentsen meg minket tőlük. Apósom, a Rebbe mondta, hogy „az Örökkévaló meggyújtotta a *gálut* falait”.³⁷ Ez annyira világos és egyértelmű, hogy az nem is igényel semmilyen bizonyítékot vagy magyarázatot. Láthatjuk, hogy mennyi zsidó – mind a diaszpórában, mint a Szent Földön (épüljön és alapításon újra mihamarább) – veszik el a jiddiskájt számára. Ferde úton járnak, ami Istennel és Tórájával ellenkező irányba vezet őköt – Isten ments.

Ilyen időkbekben, amikor tűz pusztító dühe tombol, amikor zsidó fiúk és lányok vesznek el a jiddiskájtól – Isten ments – nem szabad a *bét dinnel* való konzultációra várunk, vagy a megfelelő forrásokból ellenőriznünk, hogy vajon felfüggeszthetjük a tanulmányainkat egy órára, vagy hogy ehhez hasonló kérdéseket tegyünk fel. A veszély ott van a közelben, egy pillanatot sem lehet késlekedni. Cselekedni kell.

Ilyen időkbekben minden egyes zsidó felelőssége, hogy lelkében a zelóta tüzét lobbantsa lángra. Ezt a Tóra rejtett tanai-ból erőt merítve lehet megtenni, elhagyva otthonunkat, felkeresve zsidó társainkat, hogy kedves, törődő, meleg szavakkal szóljunk hozzájuk. Ilyen esetben nem kell, hogy filozófiai jellegű vitákba bonyolódjunk, annak ugyanis semmi helye akkor, amikor tudjuk, hogy kint tombol a tűz.³⁸ Sőt! Amikor a *pikuách nefes* helyzetével állunk szemben, ész érvekkel, logikával nem is jutunk semmire. Ehelyett, szavainkat az érzések kell hogy áthassák, azoknak egyenesen lelkünk legmélyéről kell fakadniuk. Csak így lobbantathatjuk fel a lángot mások lelkében is – „hevei tűznek hevei, Istennek lángja”³⁹ –, hogy a pusztító járvány megszűnjön.

Fentiek pedig végső soron a „Pinchász nem más mint Élijáhu” manifesztációjához fognak elvezetni, aki itt lesz már akkor is, még „mielőtt jönne az Örökkévaló napja, a nagy és félelmetes... És visszatéríti az atyák szívét a gyermekekhez...”⁴⁰ és igaz Messiásunk által ki nem hirdeti a Megváltást, mihamarább, még a mi időnkben.”

(5713–1953. *Támuz 12. szichájából*)

³⁵ *Pirké dörábi Eliezer* 29. fejezet, az *Ábudráhám Säär* 9. idézetében. [Élijáhu itt „*málách hábritnek* – a szövetség hírnökének” hívják; *Máláchi* 3:1; valamint lásd *uo. ReDáK*.

^[36] Lásd még korábról, 19. lábjegyzet.

^[37] Az előző lubavicsi rebbe: *Igrot kodes* 6. kötet 372. oldal (és lásd ott szintén 307. oldal), *Hájom*

jom előszavának idézetében.

^[38] Lásd Az előző lubavicsi rebbe: *Igrot kodes* 6. kötet 306. oldal.

³⁹ *Énekek éneke* 8:6. [Lásd még *Tánjá* 9. fejezet és 43. fejezettől.]

⁴⁰ *Máláchi* 3:23–24.

III.

Mindenkinek személyes küldetése van

A földosztás törvénye

6. Az öröklés (és földosztás) rendjével foglalkozó törvény, egyike, a Pinchász hetiszakaszra által szolgáltatott témáknak.

Az áldozatok témája, csak úgy mint a népszámlálásé más hetiszakaszokban is fellelhetők, még részletesebb taglalásban is. Az öröklés rendje általában véve, és különösen Izrael földjének a felosztását azonban kizárólag hetiszakaszunk fejt ki részletesen.

Sorsolás – az értelem fölötti eljárás

Izrael földjének a felosztása sorsolás útján ment végbe, ahogy írva van: „A sors útján osztassék neki birtoka.”⁴¹ A Talmud⁴² és a Midrás⁴³ kifejti, hogy a felosztás sorsolás útján ment végbe, valamint az *urim vötumim* isteni sugallatának segítségével.

Izrael földjének fizikai felosztása annak spirituális megfelelőjét tükrözi vissza. Ez pedig nem más, mint az Isten-szolgálat felosztása,⁴⁴ amelynek tehát ugyancsak sorsolás útján kell végbe mennie. Ez azonban egy igen nyilvánvaló problémát vet fel: az Isten-szolgálat felosztásának az elme és az értelem képességein kellene nyugodnia; a sorsolás ezzel szemben nem az értelmelen nyugszik, hanem túlmutat azon?⁴⁵

Való igaz, hogy az Isten-szolgálat alapját a *kábálát ol* képezi, más szóval a mennyei járom alázatos elfogadása, magunkra vállalása; azonban ez még csak az Isten-szolgálat megalapozása. Magának, az Isten-szolgálatnak a kezdete azonban, tehát annak felosztása, hogy miként cselekedjünk, annak tudása, hogy mi a megengedett, és mi a tilos, ezek mind-mind a Tóra útmutatásának függvényei. A Tóra pedig az elme és a megértés logikájában érvényesül. Amennyiben azonban ez így van, miként mondhatjuk, hogy a felosztás, tehát az ember Isten-szolgálatának a kategorizálása, meghatározása, és életvezetése sorsolás útján döntetik el?

Sőt! Az Írás azt tanítja, hogy „a felosztást kizárólag sorsolás útján végezzük.” Az eredeti héber szöveg az **אָךְ** kifejezést használja, a kizárólagosság érzékeltetésére,⁴⁶ ami által hangsúlyozza, hogy a földet csakis és kizárólag sorsolás útján végezhetjük. Miként fogadhatjuk ezt el, ha logikusan pedig éppen, hogy csak az elme és értelem logikája alapján kellene, hogy az történjen?

Az egyedi kötelességek

7. A *Cemách cedek* máámárjában⁴⁷ – csak úgy, mint a többi Rebbe haszid diskur-

^[41] 4Mózes 26:55.

^[42] *Bává bátrá* 122a.

^[43] Midrás *Bámidbár rábá* 21:9. [Midrás *Tánchumá*, Pinchász 6.; Rási a 4Mózes 26:54-hez.]

^[44] *Torá or*, *Vájésev* 26c. oldaltól, valamint *Torát*

Chájim, *Vájésev* 57a. oldaltól.

^[45] Lásd *Tánjá*, *Igeret hákodes* 7. fejezet vége.

^[46] Jeruzsálemi Talmud, *Bráchtot* 9:7.; Rási idézetében a 3Mózes 23:27-hez.

^[47] *Or háTorá*, *Pinchász*, 1059. oldaltól.

zusaiban⁴⁸ – találunk magyarázatot arra, hogy szövegünk – „a földet kizárólag sorsolás útján osszuk fel” – miként kapcsolódik a lélekhez, és az Isten-szolgálatához. Ezen magyarázat kérdéseinkre is válasszal szolgál:

A sorsolás túlmutat az értelmén. Az ország felosztását, kizárólag sorsolás útján lehetett elvégezni, mivel a felosztás, az értelem és a felfogás feletti szintben gyökerezdik.

Ahhoz, hogy ezt megértsük, a következő felvezetést kell megértenünk:

Minden zsidónak követnie kell valamennyi parancsolatot. Mindazon által, minden egyes zsidó rendelkezik a parancsolatoknak és a világ jobba tételének egy olyan szeletével, ami különösen hozzá kötődik. Ennek értelmében magyarázza a *Tánjá* negyedik könyve, az *Igeret hákodes*,⁴⁹ hogy több talmudi bölcs esetében találjuk azt a megfogalmazást, hogy bizonyos micvák tekintetében „különösen buzgók” voltak.⁵⁰ Ez nem azt jelenti, hogy egyes micvákat megtartottak, másokat pedig elhagytak, hiszen minden parancsolatot megtartottak, de bizonyos micvák irányában különös törődést és gondot fordítottak, mivel azon parancsolatok személyesen jobban kötődtek hozzájuk.

Az ezen parancsolatok irányában tanúsított különös óvatosság pedig, a töb-

bi micvájukat is többlet inspirációval és emelkedettséggel járta át.⁵¹

Az egyén személyes egyedi micva-kötődései nem a kognitív intellektus mérlegelésének tárgyai, amely alapján az ember megérzi és úgy dönt, hogy egy adott dolog az ő személyes egyedi feladatai közé tartozik, hanem az ilyen kapcsolat túlhaladja az értelmet. Ezt szimbolizálja a sorsolásnak eszmeisége.

Ahol a legnehezebb, ott kell cselekedni!

8. Azon tény, hogy bizonyos parancsolatokkal kapcsolatban alkalmanként szokatlan akadályokat és nehézségeket tapasztalunk, azt bizonyítja, hogy éppen ezen parancsolathoz különleges kötelék köt minket.⁵² Az ilyenekkel kapcsolatban tapasztalt erős ellenállás ugyanis éppen azt mutatja, hogy ezen micva még sokkal erősebb hatást gyakorol ránk.

Mindezek mellett megeshet, hogy az ilyenek esetében semmi logikus érvet sem tudunk felsorakoztatni annak fontossága mellett. A valóságban ilyenkor azt tapasztaljuk, hogy az ilyen micva több nehézséget gördít az utunkba, mint bármelyik másik. Vagy ha a tóratanulás egy adott szakmai területéről van szó, amelyben semmi örömet vagy sikert sem vagyunk képesek fellelni. Mindezek dacára, ezen szegmens éppen és különösképpen

⁴⁸ *Torát Smuel* – 5626, 171. oldal [és lásd *uo.* 14. oldal az utána következő Rebbék diskurzusaira a hivatkozások].

⁴⁹ 7. fejezet. Lásd még Chájim Vitál rabbi, *Bevezetés a Sáár háhákdamothoz* (a *Kuntresz Éc Chájim*-ban újra nyomva, lásd ott 73. oldal vége). *Széfér hászichot* 5700, 22. oldal. [Lásd még *Éc Chájim* 49:5.; és *Széfér hágilgulim* 4. fejezet.]

^[50] *Sábát* 118b. Lásd még *Széfér chászidim* 529. fejezet; és *Sááré Zohár az Ávodá zárá* 5a-hoz.

^[51] Lásd *Keter sém tov, Kiegészítések*, 74. bekezdés, és ott a 75. lábjegyzet. Lásd még *Likuté szichot – Smot* 46. oldaltól, és ott az i lábjegyzet.

⁵² Lásd *Kuntresz háávodá* 6. fejezet [különösen 41. és 43. oldaltól.]

hozzánk kötődik, egy nagyon is személyes módon, s ez lesz az, amely felemeli a Tórához és a parancsolatokhoz kapcsolódó valamennyi egyéb részvételünket is.

Mindez ellen persze a *jécer hárá* egyre hevesebben tiltakozik majd, éppen azon okból fakadóan, mert az számára az ilyen pozitív cselekvés kritikus jelentőséggel bír.

Ilyen esetben tehát nem szabad az adott nehézséget félvállról venni, s új vizetekre evezni. Éppen ellenkezőleg: ekkor többlet erőbedobással kell a cél irányába haladjunk, mivel az elemi jelentőséggel bír a számunkra. Ekkor ugyanis éppen az a tény vet gátat a micva megcselekvésének, hogy abban képtelenek vagyunk meglátni saját személyes kötelékünket, illetve annak jelentőségét.

Az örökségünk túlmutat az értelmén

9. Ezek alapján pedig már érthetővé válik, hogy „a föld kizárólag sorsolás útján osztandó fel,” a sorsolás elvére utal, ami pedig egy értelmén túlmutató dolgot jelenít meg.

Izrael földje egymástól eltérő jellegű tájakra tagolódik: hegyek és alföldek, völgyek, kukorica- és gyümölcsföldek egymásutánjából épül fel.⁵³ Amikor valaki a dombos vidéket kapja örökségül, más valaki pedig a völgyet, vagy amikor valaki a kukorica földet kapta részül, míg

a másik a gyümölcs földet, nos a fizikai föld ezen felosztása mind visszatükröződik az illetőnek a spirituális Izrael földjéhez kötődő kapcsolatában.

Éppen ezért mondjuk: „Csak sorsolás útján osztassék fel a föld”: egyéni, személyes kapcsolatunk, az örökségünkkel, a részünkkel, nem korlátozódik kizárólag az értelemre, hanem bizony túlmutat azon. A mi, emberi szintünkön pedig, ezt a sorsolási rendszer képes visszatükrözni

Az ellenállás inspirál

10. Önmagában véve az a tény, hogy a fenti elv a Tóra egy szerves részét képezi, azt is jelzi, hogy az valamennyiünkhöz kapcsolódik. A Tóra ugyanis örök, az minden korban, és mindenhol érvényes.⁵⁴

Mindannyiunk rendelkezik valamivel, ami kifejezetten az övé, ami különösen hozzá kapcsolódik. Ennek elérése érdekében figyelmen kívül kell hagyjunk valamennyi akadályt és zavaró tényezőt. Sőt! Ahogy már korábban mondtuk, éppen a *jécer hárá*, és a környező világ irányából érkező vehemens ellenállás lesz az, ami még nagyobb erőbedobásra kell hogy késztesen. Ezen személy számára ugyanis éppen ez bír a legnagyobb jelentőséggel, s ez fog inspirálni és felemelni mindent, ami hozzá kötődik.

(5712–1952. *Támuz* 16. *szichájából*)

⁵³ Lásd *Bává bátrá* 122a., a *Torát Smuel* 5626, 205. oldalán kifejtve.

^[54] Lásd *Keter sém tov*, 393. bekezdés, és az én láb-

jegyzeteim ott; valamint a *Mágid Likuté Ámárim*-ja, 4. fejezet, és *Torá or* 38. és 406. bekezdés. Lásd még *Likuté szichot – Brésit* 14. oldal.

TARTALOMJEGYZÉK

Pinchász

A cselekvés és az egyéni küldetés felelőssége

I. Az egyéni küldetés felelőssége	3
II. Amikor a tűz pusztít, cselekedni kell!	6
III. Mindenkinek személyes küldetése van	9

Kiadványunk próbakiadás.
Amennyiben megjegyzésük, javaslatuk van,
az alábbi elérhetőségeken várjuk azokat:
Telefon: +36 1 268 0183
E-mail: szichot@zsido.com